

Onderzoek naar een duurzaam beheer van het Wormer- en Jisperveld	
Beschrijving maatschappelijk probleem/opgave	<p>De waterkwaliteit in het Wormer- en Jisperveld voldoet niet aan de doelen van de KRW. Het water bevat hoge N- en P-concentraties, waardoor algenbloei ontstaat. Daarnaast is de baggervorming een probleem in het gebied. Dat de waterkwaliteit niet toereikend is heeft verschillende oorzaken en verschillende maatregelen zouden effectief kunnen zijn om de waterkwaliteit te verbeteren. Bij het toepassen van maatregelen zijn niet alleen waterkwaliteitsdoelstellingen van belang, maar ook doelstelling omtrent bodemdaling, weidevogels, landbouw en recreatie.</p> <p>Dit project richt zich op het optimaliseren van het waterbeheer door beheerstrategieën te ontwikkelen waar een evenwicht wordt gezocht tussen waterkwaliteit, bodemdaling, weidevogeldoelstellingen en de functies landbouw en recreatie.</p>
Welke onderzoeksvraag wordt beantwoord	Hoe beïnvloed het huidige (agrarische) landgebruik van veenweides water- en bodemkwaliteit, algenbloei en de baggervorming?
Wat is de doelstelling van het project	<ul style="list-style-type: none"> • Mogelijke oplossingen/maatregelen vinden om het veenweidegebied duurzaam te beheren, waarbij rekening wordt gehouden met de diverse doelstellingen in het gebied. • Het optimaliseren van het waterbeheer in het Wormer- en Jisperveld, zodat een duurzaam beheer van het gebied mogelijk wordt.
Resultaten	<p>Meer resultaten zijn te vinden in het van Diggelen (2015), te downloaden bij Links</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Hoe lossen we de problemen op met hoge N- en P-gehalten, baggervorming en algenbloei?</i> Dit is een zeer brede vraag, waar niet met 1 oplossing het gewenste resultaat wordt gehaald. Er moet rekening gehouden worden met de functies en doelstellingen in het gebied, waarbij maatwerk nodig is. Hiervoor zijn er voor de verschillende functies 'Agrarisch natuurbeheer' en functie 'Natuur' maatregelenpakketten voorgesteld in dit onderzoek. Bijvoorbeeld het combineren van het plaatsen van slibschermen en het verstevigen van oevers om slibvorming tegen te gaan. Er wordt tevens voorgesteld om in het centrale deel van het gebied, waar natuur hoofdfunctie heeft, de toplaag van percelen af te graven en deze vrijgekomen grond op te brengen op landbouwpercelen in omringende delen van het gebied zodat hier maaiveld wordt verhoogd. Daarna kan de waterstand overal worden verhoogd, waarbij natte natuurontwikkeling kan plaatsvinden in geplagde P-arme deel, en landbouw ongestoord verder kan gaan bij zelfde hoeveelheid drooglegging en bodemrijkdom (Top-Op methode met win-win situatie voor beide functies gebied) • <i>Welke maatregelen of combinaties daarvan hebben een voldoende gunstig effect op de waterkwaliteit, of op het tegengaan van bodemdaling en slibaanvoer?</i> De voorgestelde combinaties van maatregelen staan beschreven per functie voor het gebied (natuur of agrarisch natuurbeheer). • <i>Welke maatregelen zijn vanuit waterkwaliteit- en beheeroogpunt geschikt om op te schalen naar de rest van het Wormer- en Jisperveld en onder welke voorwaarden?</i> Er wordt geadviseerd om de voorgestelde maatregelpakketten uit te testen in een praktijkproef alvorens opschaling naar het hele gebied. • <i>Wat zijn de consequenties van opschaling van maatregelen voor het waterbeheer en het agrarisch natuurbeheer voor een duurzaam beheer op lange termijn?</i> De maatregelpakketten zijn zoveel mogelijk gericht op het verbeteren van de waterkwaliteit en het tegengaan van bodemdaling, waarbij rekening is gehouden met de functies in het gebied. Hiermee wordt gestreefd naar een duurzaam beheer en behoud van het veenweidegebied. • <i>Welke ecologische waterkwaliteiten (streefbeeld) zijn voor het Wormer- en Jisperwater als geheel haalbaar?</i> Nutriëntenconcentraties zullen naar verwachting redelijk hoog blijven in het Wormer- en Jisperveld omdat interne eutrofiëring een grote rol speelt in het gebied. Een heldere waterlaag met

	ondergedoken vegetatie is echter goed mogelijk in het gebied, mits de opwerveling van bodemdeeltjes wordt tegengegaan. Veengroei kan worden gestimuleerd binnen het pakket 'Natuur', wat ook bijbehorende successiestadia van vegetaties zal bevorderen op de lange termijn.
Doelgroep	
Deelnemers	Betrokkenen: Vereniging Natuurmonumenten Kennisinstituten: B-WARE Research Centre, Witteveen en Bos, Radboud Universiteit Nijmegen, Alterra, Wageningen University & Research Centre Financiers: Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Contactpersoon + contactgegevens	José van Diggelen (B-WARE) – j.vandiggelen@b-ware.eu (024 – 2122203)
Status	Afgerond
Links	http://www.b-ware.eu/sites/default/files/publicaties/Thesis%20Jose%20van%20Diggelen%202015_small.pdf
Looptijd	2009-2013
Locatie	Wormer-Jisperveld (provincie Noord-Holland) (ten westen van Purmerend)
Samenhang andere projecten	In het Wormer- en Jisperveld zijn ook proeven met onderwaterdrainage gedaan, onder het project 'Onderwaterdrainage in polder Wormer Jisp en Neck.
Peildatum	December 2018